

LKTI Šiuolaikinės filosofijos skyrius ir Lietuvos filosofų draugija

2015 m. spalio 2 d. rengia mokslinę konferenciją

GYVŪNO SAMPRATA FILOSOFIJOS IR ŠIUOLAIKINIO MENO KONTEKSTE

Nuo Aristotelio iki M. Heideggerio filosofai siekė apibrėžti žmogaus ir gyvūno skirtumą. XIX a. pabaigos – XX a. pradžios paradigminiai pokyčiai biologijoje (J. von Uexküll), supratimas, jog gyvūnas yra ne mechanizmas, bet save organizuojanti sistema, taip pat evoliucionizmo išsigalėjimas skatino filosofus (M. Heidegger, H. Plessner, H. Bergson) persvarstyti šį skirtumą. XX a. totalitarinių režimų patirtis bei žmogaus gyvūniškumo apraiškos įgalino kvestionuoti klasikinį humanistinį subjektą. Vis stiprėjantys feminizmo, postkolonializmo, aplinkos apsaugos bei gyvūnų teisių judėjimai kvestionuoja šią perskyrą su nauja jėga. J. Derrida, G. Deleuze'as, G. Agambenas, R. Esposito ir kiti šiuolaikiniai filosofai naujai performuluoja žmogaus ir gyvūno klausimą. Agambeno teigimu, perskyra tarp žmogaus ir gyvūno veikia kaip biopolitinė “antropologinė mašina”, kuri animalizuoja žmogų ir humanizuoja gyvūnus. Tokiu būdu žmogaus ir gyvūno perskyra pasirodo kaip biopolitinis sprendimas, o mes visi, gyvenantys biopolitikos sąlygomis, esame “potencialūs gyvūnai”.

Konferencijoje kviečiama svarstyti teorines pasipriešinimo galimybes, kurias mums siūlo šiuolaikinė filosofija, posthumanistinė teorija (D. Haraway, R. Braidotti, C. Wolfe) bei šiuolaikinis menas. Įvairios performatyvaus meno ir biomeno praktikos siekia peržengti to, kas žmogiška ir nežmogiška, organiška ir neorganiška, ribas. Pasitelkdami šiuolaikines teorijas, menininkai Orlan, Kira O'Reilly, Oron Catts, Ionat Zurr, Eduardo Kac, menininkų kolektyvas Art Orienté Objet, Patricia Piccinini ir kiti, kritiškai permąsto antropocentrizmo savaime suprantamumą bei kuria tarprūšines sąveikas ir “nenatūralias sąsajas”. Tokiu būdu šiuolaikinės teorinės prieigos ir meninės praktikos kvestionuoja humanistinį subjektą bei aiškia žmogaus ir gyvūno perskyrą bei kviečia kritiškai permąstyti pačius humanitarinių mokslų pagrindus.

Konferencijoje siūloma svarstyti šias temas:

Žmogaus ir gyvūno perskyra klasikinėje filosofijoje;
Žmogaus ir gyvūno klausimas šiuolaikinėje filosofijoje (J. Derrida, G. Deleuze, G. Agamben, R. Esposito);
Antropocentrizmo kritika posthumanistinėje teorijoje (D. Haraway, R. Braidotti, C. Wolfe);
Politinis gyvūnas biopolitikos teorijų kontekste (H. Arendt, M. Foucault, G. Agamben);
Žmogaus ir gyvūno perskyra šiuolaikiniame mene;
Tarprūšiniai fenomenai biomeno ir performatyvaus meno praktikose.

Pranešimų tezes (iki 500 žodžių) prašome siųsti adresu audronezukauskaite@takas.lt
iki **2015 m. rugsėjo 5 d.**